ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

1995 йил
24 февраль
ЖУМА
№ 8 (5.632)
сотувда
эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессиясида маъруза қилаётган пайт; Сессия залида.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ ва Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар (ЎзА).

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

23 февраль куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессияси иш бошлади. Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов қатнашмоқда. Унда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси ҳукумати, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистон Республикасидаги доимий вакили Холид Малик, хорижий давлатларнинг Ўзбекистондаги элчихоналарининг раҳбарлари ва ваколатхоналарининг вакиллари иштирок этмоқда.

Сессиянинг биринчи мажлисини Марказий сайлов комиссиясининг раиси Қ. Аҳмедов очди.

Ўзбекистон Республикасининг давлат мадҳияси ижро этилади.

Депутатлар Олий Мажлиснинг Мандат комиссияси ва унинг раисини сайлайдилар.

Қисқа танаффусдан кейин Олий Мажлис депутатлари ваколатларининг тан олинганлиги тўғрисида Мандат комиссиясининг раиси, депутат Ш. Мирзиёев маъруза қилди.

Депутатлар сессия котибияти ҳамда «Рада-мажлис» овоз бериш тизимининг ишини назорат этувчи гуруҳни туздилар.

Шундан кейин парламент Олий Мажлис раҳбариятини сайлашга киришди. Вакиллар йиғилишининг илтимосига кўра Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов Олий Мажлис Раиси ва Раис ўринбосарлари лавозимига номзодлар бўйича таклиф киритди.

Депутат Эркин Халилов Олий Мажлис Раиси этиб, депутатлар Уббиниёз Аширбеков, Борис Бугров, Бўритош Шодиева, Акмалжон Қосимов Олий Мажлис Раисининг ўринбосарлари этиб сайландилар.

Шундан кейин сессияда Эркин Халилов раислик қилди.

Сессияда Президент Ислом Каримов Ўзбекистоннинг сиёсий-ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойиллари тўғрисида катта маъруза қилди. Маъруза сессиянинг барча қатнашчилари ва чет эллик меҳмонлар томонидан зўр эътибор ва қизиқиш билан тингланди.

Танаффусдан кейин депутатлар парламетнинг муваққат иш тартибини қабул қилдилар, Олий Мажлиснинг қўмиталари тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқдилар, уларнинг раисларини сайладилар. Академик Ш. Ўразаев Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили этиб сайланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Ўзбекистоннинг янги парламенти ўз ишини давом эттирмоқда.

ПАРВАРИШ МУҲИМ ИШ

Республикамиз меҳнаткашлари бу йил ғалла ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қарор қилганлар. Шу мақсадда ўтган йил кузида жами 1355 минг гектарга бошоқли дон экинлари экилди, шундан 850 минг гектари суғориладиган, 505 минг гектари эса лалми ерлардир.

Бултур кузда об-ҳаво кўпчилик ғалла экадиган туманларнинг суғориладиган ва лалми ерларида экиш ва тўлиқ кўчат олиш учун қулай келди.

Ҳозир барча экилган майдонларда майсалар ёппасига тупланиш даврига кирган. Энди ғаллакорлар олдида энг масъулиятли вазифа — барча майдонлардаги майсаларни вақтида ва сифатли парвариш қилиш, айниқса, минерал ўғитлар билан озиқлантириш ва навбатдаги суғоришни ташкил этишдир.

Маълумки, кузги бошоқли дон экинлари баҳорда экилганига нисбатан 30-40 фоиз кўп ҳосил беради. Агар улар вақтида парвариш қилинса, янада мўл ҳосил олиш мумкин. Бунда асосан минерал ўғитларни вақтида етарли миқдорда бериш, экинни соз озиқлантириш катта аҳамиятга эга. Айниқса, ҳозир — экинлар қишдан чиққан, кам қувват бўлиб турган бир вақтда уларни минерал ўғитлар билан озиқлантириш жуда ҳам муҳимдир. Лалми ерларда ғаллани азотли ўғитлар билан озиқлантиришни ёппасига тупланиш даврига кирганда гектарига 30-40 килограммдан суғориладиган ерларда эса гектарига 70-75 килограммдан бериш лозим.

Шу йил 21 февралгача бўлган маълумотга кўра, республика бўйича озиқлантирилиши лозим бўлган 1355 минг гектар майдондаги ғалланинг 684 минг гектари озиқлантирилган ёки бу топшириқ 50,5 фоизга уддаланган.

Бу ишни яхши бажарган Наманган вилояти хўжаликлари 52 минг гектар ғалланинг ҳаммасини озиқлантириб, республикада биринчи бўлиб бу муҳим агротехник тадбирни якунлашди. Андижон ва Хоразм вилоятларида эса экинни озиқлантириш якунланиш арафасида.

Учқўрғон, Уйчи, Наманган, Оқолтин туманларида экин майдонлари эрта муддатда ва етарли миқдорда минерал ўғитлар билан озиқлантирилганлиги сабабли майсаларнинг ривожи яхши.

Лекин Қашқадарё, Жиззах, Навоий, Самарқанд, Тошкент вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикасининг хўжаликлари февраль ойининг биринчи ярмидаги об-ҳавонинг қулай келишидан самарали фойдаланмасдан, энди ғаллани ёппасига озиқлантиришга киришдилар. Уларда мавжуд НРУ-0,5 агрегатлари ва самолётларнинг иш самарадорлиги паст бўлаяпти.

Ғаллани озиқлантириш топшириғи Жиззах вилоятида 27,2 фоиз, Қашқадарёда 36,9 фоиз, Тошкентда 46,3 фоиз ва Қорақалпоғистон Республикасида 37,0 фоизга бажарилди. Бандихон, Шўрчи, Гўзалкент, Қўшрабод, Нурობод, Зомин, Бахмал, Нурота, Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон, Қибрай, Ховос туманларида ўғитларни солишда техника воситалари тўлиқ ишлатилмаётир.

Яна шуни алоҳида қайд этиш керакки, бу йилги шароитда, ёғингарчилик бўлиб турган даврда, имкони борича ғаллага кўп азотли ўғитларни берган хўжаликлар юқори ҳосилдорликка эришадилар.

А. ҚОСИМОВ,

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги вазирлиги дон етиштиришда илғор технологияларни жорий этиш бошқармаси бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ РАИСИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий мажлиси қарор қилади:

Эркин Ҳамдамович Халилов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси этиб сайлансин.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ РАИСИ ЭРКИН ҲАМДАМОВИЧ ХАЛИЛОВ

1955 йилда Бухоро шаҳрида туғилди, ўзбек, маълумоти олий. 1977 йили Тошкент давлат университетини тугатган. Ҳуқуқшунослик фанлари номзоди. Партиясиз. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати.

Меҳнат фаолиятини 1977 йили Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси «РАСУ» махсус лойиҳа-конструкторлик бюросида муҳандисликдан бошлади. 1979 йилдан 1990 йилга қадар Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтида аспирант, кичик ва катта илмий ходим, шўъба мудири вазифасини бажарувчи, Ўзбекистон халқ депутати этиб сайланганидан сўнг, 1990-1993 йилларда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари қўмитасининг раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари, 1993 йил декабридан эса Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи бўлиб ишлади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

У. АШИРБЕКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қарор қилади:

Уббиниёз Аширбеков Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари этиб сайлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ УББИНИЁЗ АШИРБЕКОВ

1944 йилда туғилди, қорақалпоқ, маълумоти олий. 1969 йилда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтини тугатган. Халқ демократик партиясининг аъзоси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг депутати.

Меҳнат фаолиятини 1969 йили Қораўзак посёлкасидаги қурилиш бошқармасида катта муҳандисликдан бошлади. 1970-1982 йилларда Тахтакўпир 12-қурилиш трестида, кейинчалик Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлимида ишлади. Ўзбекистон Республикаси қишлоқ қурилиши вазирининг ўринбосари, Амударё дельтаси ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи, «Амударё» сув хўжалиги ҳавзалари бирлашмасининг бошлиғи, 1990-1992 йилларда Тахтакўпир тумани партия қўмитасининг биринчи котиби, халқ депутатлари туман кенгашининг раиси ва кейинчалик туман ҳокими бўлиб ишлади. 1992 йилда Қорақалпоғистон Республикаси Жуқорғи Кенгесининг Раиси этиб сайланди. Айни вақтда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари лавозимида фаолият кўрсатди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Б. И. БУГРОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қарор қилади:

Борис Иванович Бугров Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари этиб сайлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ БОРИС ИВАНОВИЧ БУГРОВ

1938 йилда Ашхобод шаҳрида туғилди, рус, маълумоти олий. 1965 йилда Тошкент халқ хўжалиги институтини тугатган. Иқтисодчи. Партиясиз. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг депутати.

1958-1968 йилларда сут комбинатида оддий бухгалтерликдан комбинат директорининг ўринбосаригача бўлган лавозимларда ишлади. 1968 йилдан бошлаб совет ва партия ишларида фаолият кўрсатди. Тошкент шаҳар Чилонзор тумани ижроия қўмитаси раисининг ўринбосари, раиси, Тошкент шаҳар ижроия қўмитаси раисининг ўринбосари, кейинчалик эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси савдо, режа ва молия органлари бўлими мудирининг ўринбосари, мудири лавозимларида ишлади. 1986 йилда Ўзбекистон Республикаси маиший хизмат кўрсатиш вазири этиб тайинланди. 1989 йилнинг ноябридан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари бўлиб ишлади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ДЕПУТАТЛАРИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИНИ ТЎҒРИ ДЕБ ТОПИШ ҲАҚИДА

Мандат комиссиясининг тақдимномасини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қарор қилади:

1994 йил 25 декабрда, 1995 йил 8 ва 22 январда сайланган Олий Мажлиснинг 250 депутати ваколатлари тўғри деб топилсин.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Б. А. ШОДИЕВАНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қарор қилади:

Бўритош Аминовна Шодиева Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари этиб сайлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри, 1995 йил 23 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ БЎРИТОШ АМИНОВНА ШОДИЕВА

1955 йилда Термиз шаҳрида туғилди, ўзбек, маълумоти олий. 1976 йилда Тошкент халқ хўжалиги институтини битирган. Иқтисодчи. Халқ демократик партиясининг аъзоси. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати.

1976 йилдан 1981 йилгача Сурхондарё вилояти режалаштириш комиссиясида иқтисодчиликдан комиссия раисининг ўринбосари лавозимларигача бўлган йўлни босиб ўтди. 1981-1985 йилларда Сурхондарё вилояти партия қўмитасида инструктор лавозимида меҳнат қилди. 1987 йилдан эътиборан Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси савдо ва маиший хизмат бўлимида инструктор бўлиб ишлади. Кейинчалик Сурхондарё вилояти партия қўмитаси ижтимоий-иқтисодий масалалар бўлими мудирининг ўринбосари, мудири лавозимларида фаолият кўрсатди. 1991 йилдан эътиборан Сурхондарё вилояти Хотин-қизлар қўмитаси раиси лавозимида ишлади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

А.ҚОСИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекситон Республикаси Олий Мажлиси қарор қилади:

Акмалжон Қосимов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари этиб сайлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ АКМАЛЖОН ҚОСИМОВ

1937 йилда Андижон вилоятининг Шаҳрихон туманида туғилди, ўзбек, маълумоти олий. 1961 йилда Тошкент Давлат университетининг биология ва тупроқшунослик факультетини битирган. Биология фанлари доктори, профессор. Ўзбекистон «Адолат» социал-демокртик партиясининг аъзоси. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати.

1964 йилдан бошлаб Тошкент Давлат университети биохимия ва биофизика кафедрасининг ассистенти, катта ўқитувчиси, доценти вазифаларида ишлади. 1969 йилда Тошкент Давлат университети биология ва тупроқшунослик факультети деканининг ўринбосари этиб тайинланди. 1973 йилда эса ўсимликлар физиологияси кафедраси мудирлигига сайланди. 1976-1993 йилларда Андижон Давлат педагогика институтининг ректори, вилоят ҳокимининг ўринбосари лавозимларида фаолият кўрсатди. 1993 йилдан бошлаб Андижон Давлат университетининг ректори вазифасида ишлади.

БАҲОРГА ПЕШВОЗ

Мустақил Ўзбекистонимизнинг тўртинчи баҳори Сурхондарёда бодомларнинг қийғос гуллаши билан кўзни қувната бошлади. Денов туманидаги «Тожикистон» жамоа хўжалиги аъзолари экиш-тикиш мавсуми — кўкламга яхши ниятлар билан пешвоз чиқишмоқда. Бу ерда суғориш шохобчалари бекаму кўст тартибга келтирилди, барча техника воситалари созланиб кўрикдан ўтказилди. Маҳаллий ва минерал ўғит жамғариш қизғин давом этмоқда. Етарли миқдорда аъло навли уруғлик ҳам келтириб қўйилди.

— Заршуносларимиз ўтган хўжалик йилини қувончли натижалар билан якунлаган эдилар, — дейди бошқарув раиси Жуманазар Кенжаев. — Бултур баҳорда 300 гектар ерга уруғлик чигити қадаган эдик. Пахтакорларимиз самарали меҳнат қилишди. Натижада кузда баракали хирмон яратдик. Ҳосилдорлик 38 центнерни ташкил этди. Йиллик режани 131 фоиз қилиб адо этдик. Бошқа қишлоқ хўжалиги экинларидан ҳам мўлжалдаги ҳосилни йиғиштириб олдик.

1994 йилнинг сарҳисоби қувончли: жами 22 миллион сўм соф даромад қилдик. Хўжалик иқтисодиётини мустаҳкамлашда Абдусалом Қурбонов, Холмўмин Турдиев, Акмалхон Камолов, Шерали Қораев, Рўзи Сафаров каби бригада саркорлари, Рўзивой Ражабов, Гулнора Қултўраева, Ҳайитой Хуррамова, Гулнора Каримова ва бошқа ўнлаб хўжалик фидойиларининг катта улуши бор.

Илло, улуғ ниятли заршуносларнинг ҳозир кайфияти баланд. Улар бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун белни маҳкам боғлашган.

Раъно ТОЖИАЛИЕВА.

ТАРАДДУД

Учқўрғон туманидаги «Андижон» жамоа хўжалиги миришкорлари кўкламга тайёргарлик ишларини қизғин олиб боришмоқда. Хўжаликда мавжуд барча техника воситалари кўрикдан ўтказилди. Фойдаланишга яроқсиз 4 та трактор рўйхатдан ўчирилди. Қолганлари хўжалик устахонасида қайта таъмирланди. Айрим қисмлар янгисига алмаштирилди.

— Устахона чилангарлари шартнома асосида ишламоқда, — дейди хўжалик бош муҳандиси С. Ҳолмирзаев. — Иш ҳақи ишбай — мукофотли. Ҳар бир созланган ёки таъмирланган техника учун чилангарлардан кафолат олинмоқда. Тракторлар кафолат муддати тугамай бузилиб қолса, таъмирлашга тўланган ҳақ қайтариб олинади. Шу кунгача 15 та ҳайдов трактори, 12 та сеялка, 32 та чопиқ, 12 та эгат олиш, 4 та мола, 17 та борона ва 5 та трактор сифатли таъмирланиб иш чизиғига келтирилди. Айни палла 2 та ўрим комбайни созланиб, таъмирланмоқда. Тажрибали чилангарлар А. Ўришев, М. Турсунматов, О. Жўраев, Қ.Қурбонов ва пайвандчилар К. Маматеқубов, Р. Бурҳоновлар ўз касбининг устаси эканликларини амалда исботлашмоқда.

А. ҚОРАБОЕВ.

1995 — иқтисодни барқарорлаштириш йили

ЖУРЪАТ — ИСЛОҲОТЛАР ГАРОВИ

Истиқлолга эришилганига ҳали кўп вақт бўлганича йўқ. Навқирон ватанимиз сўнги 3-4 йил мобайнида иқтисодиёт ва ижтимоий соҳаларда узоқни кўзлаб ўтказилаётганислоҳотлар туфайли эзгулик манзилига чиқди, дунёга танилди. Мухтарам юртбошимиз томонидан келажаги буюк давлат яратиш йўлида бозор муносабатларига ўтишнинг беш тамойили муштарак мақсадларимиз рўёбга чиқишида асосий восита бўлиб хизмат қилаётир. Буни бизнинг туманимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Кўп тармоқли иқтисодиёт ҳаётимизга чуқур кириб бораяпти. Товарлар, меҳнат, сармоя ва қимматбаҳо қоғоз бозори пайдо бўлди. Тумандаги корхоналарнинг 70 фоизи, халқ хўжалигида ишловчиларнинг 40 фоизи давлатга қарашли бўлмаган тармоқлар улушига тўғри келади. Ўз пулимизнинг муомалага киритилиши ҳам иқтисодиётни барқарорлашишига хизмат қиляпти. Бунда айниқса, эркин нархларга ўтилгани миллий валютанинг қадрсизланиши олдини олди.

Қишлоқ хўжалигидаги иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бугуннинг бош талаби. Бироқ бу вазифани шунчаки расмият учун, хўжакўрсинга бажариш ўзгаришларга олиб келмайди. Хўжалик юритиш тизимини жадал янгилаб, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш муҳимдир. Туманимизда йилни зарар билан якунлаган «Қўғай» давлат хўжалиги ширкатлар уюшмасига айлантирилди, «Учқўрғон» давлат хўжалиги ўрнида жамоа хўжалиги тузилди. Мулкчиликнинг янги шаклига ўтиш натижасида бошқарув ходимлари 70 нафарга қисқарди ва бир неча минг сўм маблағ иқтисод қилинди. Йил катта фойда билан якунланди. Туман чорвачилигидаги янгиликлар ҳам самара бераяпти. Тажриба тариқасида «Яшикобод», Улуғбек номли жамоа хўжаликларидаги сут-товар фермалари ҳиссадорлар қўлига ўтгач, 1993 йилга қараганда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш кўпайиб, тармоқ фойда бера бошлади. Айни кунда 2 та хўжалик чорвадорлари шу усулда иш юритишга чоғланмоқдалар.

8 февраль куни Президентимиз И. А. Каримов Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида фикр юритиб, шундай дедилар: «Бугун биз фаолиятимизга танқидий кўз билан қараб, қандай ютуқларга эришдик, қандай камчиликка йўл қўйдик, қандай имкониятлар мавжуд — буларнинг барчасини назардан ўтказиб, ўз ишларимизга рўй-рост, ҳаққоний баҳо бермоғимиз лозим». Дарҳақиқат, ҳар биримизнинг зиммамизда бугун улкан масъулият бор. Уни охирига етказмасак, халқимиз олдида жавоб беришга тўғри келади.

1993 йил якунлари учқўрғонликлар учун айникса ташвишли бўлди. Йил — ўн икки ой далада тер тўккан деҳқон кузда қуруқ қолди. Янгиликни ҳис қилмайдиган, лоқайдлик, хотиржамлик ва айниқса маъмурий буйруқбозликка ўрганиб қолган катта-кичик бўғинлардаги ходимлар, раҳбарлардан воз кечиб, уларнинг ўрнига журъатли, шижоатли, эртанги кунига ишонадиган, ишбилармон, билимдон ёшларни қўйдик. Натижада, пахтачилик ва бошқа соҳалардаги қолоқлик барҳам топди. Ўтган йили 10454 тонна дон, 41 минг тонна пахта, 800 тонна картошка, 12 минг тонна сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштирилди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам қувончли натижаларга эришилди. Туман тарихида биринчи марта бошоқли ғалладан 41 центнердан ошириб ҳосил олинди. «Қайқиобод», «Ўзбекистон», «Жалолобод», «Қўғай» каби жамоа хўжаликлари ва ширкатлар уюшмасида эса бу кўрсаткич 43 центнергача етди.

Етакчи тармоқ пахтачилик ўнгланиш сари юз тутди. Қайқиободликлар гектаридан ўртача 38,1, охунбобоевликлар 36,7 центнердан пахта етиштирдилар, умуман 6 та хўжалик туман кўрсаткичидан юқори ҳосил олди. Туман бўйича гектаридан 33,1 центнердан оқ олтин етиштирилди. Шу асосда туманда 4800 тонна тола, 735 тонна ўсимлик ёғи, 7 минг тоннадан ортиқ чорва озуқаси олиш имкони яратилди.

Албатта, гап кўрсаткичларнинг юқорилигида эмас, муҳими кишилар иқтисодий ислоҳотлар мевасини татисинлар, тўкинлик таъминланишига иймони комил бўлсин. Ишонч ва иймон эса инсонни эзгуликка бошлайди.

Туманимизда ҳали ечимини топмаган муаммолар кўп. Улар бир кунлик, бир ҳафталик иш эмас. Аммо изчил бажарилиши шарт бўлган юмушлардир. Сўнги 2-3 йилда 50 километр сув йўллари, 100 километрдан зиёд масофага газ қувурлари ётқизилди. 2.500 дан зиёд хонадон зангори оловдан баҳраманд бўлмоқда. Бу соҳада қилинадиган ишларимиз ҳали талайгина. «Янгиобод», «Учқўрғон» жамоа хўжаликлари, «Қўғай» ширкатлар уюшмаси ҳудудларида яшовчи аҳолини табиий газ ва тоза ичимлик суви билан таъминлашимиз керак.

Қурилиш материаллари тахчил бўлишига қарамай ўтган йили туманда 21 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. 36 минг квадрат метр уй-жой, 540 ўринли замонавий мактаб, 140 ўринли боғча ва бошқа кўплаб маданий-маиший хизмат бинолари қурилиб ишга туширилди. Аҳоли гавжум қишлоқларда шинам гузарлар, чойхоналар, бозорлар ташкил қиляпмиз. Бу эса қишлоқ меҳнаткашлари учун қулай имконият очмоқда, халқни ислоҳотларга ишончини мустаҳкамламоқда.

Туманда давлат хўжаликлари тугатилиб мулкчиликнинг турли шакллари юзага келди. Чорвачиликда ҳам бу жараён давом этаяпти. Бундан ташқари корхоналар, ташкилотлардан 20 таси давлат тасарруфидан чиқарилиб, 2 таси хусусий, 5 таси жамоа, 13 таси ҳиссадорлик мақомини олди. 134 та маданий-маиший ҳамда ёрдамчи ишлаб чиқариш корхонасидан 69 таси хусусий мулк қилиб ишбилармонларга берилди. 79 гектар боғ, 27 гектар узумзор ҳам ана шундай омилкор, тадбиркор кишилар қўлига топширилди. Хўш, бу усул қандай самара бермоқда? Учқўрғон таъмирлаш заводи ҳиссадорлик жамиятига айлангач, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажми салкам 200 фоизга ортди. Бундай мисолларни барча ҳиссадорлик жамиятлари фаолиятидан келтириш мумкин.

Аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш, истеъмол бозорини тўлдириш бугуннинг муҳим вазифасидир. Бу борада ҳам туманда хайрли ишлар қилинаяпти. Бошоқли дон экиладиган майдонлар 3360 гектарга кўпайди. «Тадбиркорбанк»нинг ташкил топиши деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик ва қўшма корхоналар, хусусий мулкдорларга катта қулайликлар яратди. Ўтган йилнинг ўзида аҳолига 1811 минг сўм маблағ қарзга берилди, шундан 811 минг сўми деҳқон-фермерларга инъом этилди. Бу эса янги пайдо бўлаётган мулк эгалари, деҳқон-фермер хўжаликлари фаолиятини яхшилашга хизмат қилаяпти. Айни кунда туманда 163 та деҳқон-фермер хўжалиги бўлиб, шундан 70 таси чорвачилик билан шуғулланмоқда. Улар ихтиёрида 300 гектардан зиёд ер бор. Фермерларга ҳар томонлама ёрдам бериш ҳокимлигимизнинг диққат эътиборида. Яқинда 300 минг сўм маблағ зотли моллар сотиб олиш, бинолар қуришга ажратилди.

Қишлоқ хўжалигида ишловчиларнинг сонини озайтириш йўли билан деҳқончилик маданиятини кўтариш муҳим вазифалардан. Ана шу йўлдан дадил ҳаракат бошладик. Бу йил қишлоқ хўжалигида ишловчиларнинг 500 нафарини кичик корхоналарга, саноат, ҳунармандчиликка жалб қиламиз. Бунинг учун тикувчилик, тўқувчилик фабрикалари очаяпмиз.

Вилоятимизда яхши ният билан савобли ишга қўл урилди. Бу қайта ишловчилар билан маҳсулот етиштирувчиларнинг аъанавий, икки томонлама манфаатли шартномаларининг йўлга қўйилишидир. Иқтисодий манфаатдорликда тенглик сари бошланган бу эзгу иш ижобий якунланмоқда. Илгари маҳсулот сотилгач, унинг ҳақи кеч тўланарди. Эндиликда харидор шартнома асосида деҳқон ихтиёридаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотини олиши учун маълум фоиз пулни олдиндан ўтказиши керак. Бу тартиб қишлоқ меҳнаткашлари учун иқтисодий қўллаб-қувватлаш омили бўлиб хизмат қилмоқда. Боқимандалик, хотиржамлик кайфияти ўрнини ташаббускорлик, фидокорлик, ишбилармонлик эгалламоқда. Жойларда меҳнаткашлар билан мулоқотда шу нарса маълум бўлмоқдаки, одамларнинг руҳи тетик, мамлакатимизнинг эртанги кунига ишончи мустаҳкам. 120 минг аҳоли яшовчи туманимизда энг зарур озиқ-овқат маҳсулотлари таъминоти, ички бозор талаби ўрганиб чиқилди ва ҳал қилинмоқда. Айни пайтда ички имкониятлар ҳам ҳисобга олинган. Ўзимизда ишлаб чиқариладиган маҳсулотлардан 3306 тонна гуруч, 735 тонна ёғ аҳоли эҳтиёжи учун сарфланади.

Тараққиёт шуни кўрсатмоқдаки, ривожланган мамлакатларнинг технологияси ва сармоясини ишлаб чиқаришга жорий этиб, ўзимизда етиштирилган маҳсулотни ўзимиз қайта ишлаб чиқармас эканмиз иқтисодий мустақилликка эриша олмаймиз. Бу эзгу ният йўлида иш бошлаб юборилди. Шу йил «Андижон» жамоа хўжалигида жунни қайта ишлайдиган завод ишга тушиб, унда 400 киши меҳнат килади. Охунбобоев номли жамоа хўжалигида болгарияликлар усулида томат пастаси тайёрлайдиган кичик завод қурилади. Шак-шубҳасиз, амалдаги йилда туманимиз иқтисодиёти барқарорлашади. Бунга бошлаган эзгу ишларимиз ва кишиларнинг бугунги кайфияти шаҳодатдир.

Азамат дала меҳнатчилари ҳозирги кунларда кўкламга пухта ҳозирлик кўришяпти. Шу билан биргаликда бригадирлар, мутахассислар, ўрта бўғин раҳбарлари йил якунларини синчиклаб таҳлил қилиб хўжалик, туман, вилоят миқёсидаги машғулотларда ютуқ ва камчиликларни ўрганишиб, галдаги вазифаларни белгилаб олмоқдалар.

Латифжон ОТАХОНОВ.
Учқўрғон тумани ҳокими.

ҚАДРЛАГАН ҚАДР ТОПАДИ

Деҳқон йил бўйи ҳалол ва астойдил тер тўкади. Нияти беназир: у элимиз дастурхонини тўкин-сочин, турмушини файзли қилишга, мустақил Ўзбекистонимиз иқтисодиётини мустаҳкамлашга шарафли меҳнати билан ҳисса қўшишни ўйлайди. Мен деҳқон фарзанди ва раҳбар сифатида бобо деҳқонларимиз меҳнати ва заҳмати ҳар қанча қадрланса арзийди, деб ўйлайман.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «1995 йилги пахта ва бошоқли дон экинлари ҳосили етиштириш ҳамда давлатга сотишни иқтисодий рағбатлантиришга оид чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони шу жиҳатдан ғоят эътиборга моликдир. Фармоннинг ҳаётийлиги шундаки, у пахта ва дон етиштиришни янада кўпайтиришдан қишлоқ хўжалик корхоналарининг моддий манфаатдорлигини ошириш ва қишлоқда ижтимоий масалаларни ҳал қилишга тўла асос беради. Унинг 1-бандида шундай дейилган: «Сотиш юзасидан белгиланган топшириқни бажарган хўжаликлар ихтиёрида қолдириладиган маҳсулотлар улуши пахта толаси харид ҳажмининг 40 фоизигача ва бошоқли дон экинлари харид ҳажмининг 50 фоизигача оширилсин..»

Хўжалигимизда жами экин майдонлари 1081 гектарни ташкил этади. Шу жумладан 636 гектари пахтага, 250 гектари эса ғаллага ажратилган. 19 гектарда боғимиз бор.

Ўтган хўжалик йили деҳқонларимиз учун омадли келди. Пахтакорларимиз ҳар гектар ер ҳисобига 28 центнердан, ғаллакорларимиз эса 31 центнердан сара дон йиғиштириб олишди. Ибодулла Ўроқов, Шавкат Жамилов, Неъматулло Оллоёровлар бошлиқ пахтачилик ширкатларида ҳосилдорлик 30-31 центнерга етди. Умуман 10 та ширкат — бригаданинг ҳаммасида бултурги йил кўрсаткичлари чакки бўлмади.

Демоқчиманки, манфаатдорликка кўп нарса боғлиқ. Барча экин майдонларимиз ижарачиларга бўлиб берилган. Уларнинг ҳар бири ҳосил тақдирига масъул. Манфаатдорлик меҳнаткаш масъулиятини тобора оширмоқда.

Иншоолло, йил бошидан шаҳдам қадам олдик. Кўзланган режаларимиз залворли, мақсадимиз аниқ. Ҳозир мўл ҳосилга пухта замин ҳозирлаяпмиз. Куздаёқ ерларни сифатли қилиб шудгорлашдан чиқариб қўйдик. Далага гўнг чиқариш, ариқ-зовурларни қазиш ишлари жадал олиб борилмоқда. 10 та ҳайдов, 20 та чопиқ трактори ва 10 та сеялка оғиримизни енгил қилиш учун шай турибди. Бу ишда С. Нарзуллаев, Б. Баҳромов каби механизаторлар ва устахонамизнинг кўплаб ишчилари алоҳида жонбозлик кўрсатишаяпти.

Дон — дастурхоннинг файзи. Бултур ғаллакорларимиз 150 гектар майдонда деҳқончилик қилишган бўлса, бу йил ғалла экин майдонимиз яна 100 гектарга кўпайди. Майсаларимиз бўлиқ ривожланмоқда. Айни кунларда озиқлантириш қизғин бошлаб юборилган. Насиб этса, шу 1995 йилда ғалладан қарийб 1000 тонналик хирмон уямиз.

1994 йилги хўжалик йилида пахтадан 1754 тонналик хирмон тиклаган эдик. Сотиш юзасидан белгиланган топшириқ ошиғи билан адо этилди. Шунга кўра 159 тонна тола хўжалигимиз ҳисобига қолаяпти. Буни пулга чақадиган бўлсак, иншоолло, иқтисодиётимиз мустаҳкамланиб, хайрли тадбирлар қамрови ошади. Яхши ният қилиб турибмиз. Бу пулни хўжалигимиз учун янги комбайнлар сотиб олишга, қишлоқларимизни газлаштиришга, аъзоларимизга мукофот тариқасида тарқатишга, хуллас, эзгу ишларга сарфламоқчимиз.

Президентимизнинг қишлоқ меҳнаткашларига ғамхўрлигига фақат ҳалол ва виждонан меҳнатимиз билан жавоб бераверамиз. Зеро, меҳнат — барча эзгуликларнинг онасидир!

Сайдирасул РАҲИМОВ,
Иштихон туманидаги «Ўзбекистон» ширкатлар уюшмасининг раиси.

ОЛАРНИНГ БЕРАРИ БОР

Бозор иқтисодиёти шароитида тадбиркорлик, ишбилармонлик зарур. Мулкни давлат тасарруфидан чиқармай, хусусий мулкчилик кўринишларини шакллантирмай туриб бозорни озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлдириш қийин. Бунда ислоҳотларни жадал амалга ошириш, ғалла мустақиллигини таъминлаш, иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш муҳимдир. Касби туманида бу борада силжишлар ҳам, камчиликлар ҳам бор.

Саидмурод Авазов «Пахтакор» жамоа-ширкат хўжалигида биринчилар қаторида фермер хўжалигини ташкил қилганди. Жамоада 10 гектар ер мавжуд. Фермер ердан унумли фойдаланмоқда. Экин майдонларига беда, маккажўхори экиб, мўл ҳосил етиштираяпти. Молларни озиқлантириш учун мўл-кўл озуқа жамғарилаётганлиги туфайли маҳсулот етиштириш кўпаймоқда. Сабзавот, полиз экинларидан ҳам баракали ҳосил олинаётир.

Фермер хўжалигида 1000 тадан зиёд парранда, 30 бош қорамол, 15 бош чўчқа парваришланмоқда. Ўтган йили давлатга 21 тонна сут, 3 тонна гўшт сотилди. Кўплаб миқдорда парҳез маҳсулотлар етказиб берилди. Фермернинг бу йилги режалари катта. Давлатга 25—30 тонна сут, 10 тонна атрофида гўшт, кўплаб миқдорда тухум етказиб бермоқчи.

Эл манфаатини ўйлаган бундай фермерлар туманда кўп. Улардан яна бири «Талишбе» жамоа хўжалигида истиқомат қилувчи Ёвқочди Мирзаев. Унинг жамоаси ўтган йилнинг бошида тузилган эди. Бу ерда чорвачилик маҳсулотлари етиштирилади. Ўтган йили фермер давлатга 5 тоннадан ошиқ гўшт топширди. Шавкат Итолмасов бошлиқ фермер хўжалиги ҳам ўтган йилнинг бошларида ташкил этилганди. Ишбилармон ўзига ишониб топширилган вазифани ҳалол меҳнат билан оқлаяпти. У молларни бўрдоқига боқиш эвазига 5 тонна гўшт топширди.

Лекин номига деҳқон (фермер) хўжалиги бўлиб, хўжаликлар билан тузилган шартномаларни бажармаётган, ажратилган серҳосил ерларнинг умрини бекорга ўтказаётган, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга ёрдам бермаётган фермерлар ҳам йўқ эмас. «Москва» жамоа-ширкат хўжалигидаги Тўра Қувватов бошлиқ фермер хўжалиги шулар жумласидан. Унга 15 гектар ер берилган. Ўтган йили 47 тонна дон етиштирди. Фермер шартнома бўйича олинган ҳосилни давлатга топшириши керак эди. Аммо у 30 тонна ғаллани давлатга бериб, 17 тоннасини ўзига олиб қолди. Шартнома бўйича 7,5 тонна гўшт топшириши режалаштирилган бўлишига қарамай, бир килограмм ҳам гўшт сотмади. Тўра Қувватов ўзига берилган ерлардан ҳам унумли фойдаланмаяпти. Ғалладан олинган ҳосил ҳам мақтайдиган даражада эмас.

Шоймурод Қувватов ҳам шу жамоа-ширкат хўжалигида меҳнат қилади. Унга 22 гектар ер ажратилган. Қувватов хўжалик билан тузилган шартномага мутлақо амал қилмаяпти. Ўтган йили 22 гектар майдонга экилган арпадан 77 тонна дон олинган. Шундан 20 тоннасини давлатга бериб, қолган 57 тонна ҳосилни ўзига олиб қолган. Бунинг устига шартномада кўзда тутилган 10 тонна гўшт тайёрлаш ва етказиб бериш юзасидан белгиланган режани ҳам уддаламади.

Фермерлар шартнома шартларини бажармаган бўлсада, жамоа-ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Жуманазар Тоштемиров «мен сенга, сен менга тегма» қабилида иш тутиб келмоқда. Фермер ердан самарали фойдаланиши, гўшт, сут етиштириш билан шуғулланиши, сабзавот, полиздан мўл ва сифатли ҳосил олиши, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш ҳақида ўйлаши керак. Лекин биз мазкур фермерларда буни кўрмадик.

Ер давлат мулки ҳисобланади. Ундан тўғри фойдаланиш зарур. Афсуски, Касби туманидаги баъзи деҳқон (фермер) хўжаликлари ҳосилдорликни пасайтириб юбормоқдалар. С. Насафий номли жамоа-ширкат хўжалигида ишбилармон Рўзимурод Аҳмедовга 5 гектар ер берилган. Фермер хўжалик билан шартнома тузган. Р. Аҳмедов ўтган йили 1,5 тонна гўшт тайёрлаши ва давлатга сотиши лозим эди. Давлатга бир килограмм ҳам гўшт топширилмади. Сабзавот, полиз экилган майдонлардан олинган ҳосил осмонга учдими, ерга кирдими, ҳеч ким билмайди. Бундай кўнгилсиз аҳволни била-кўра туриб хўжалик раҳбарлари Рўзимурод Аҳмедов билан муросасозлик қилмоқдалар. Бу аҳволда фермер хўжаликлари ишини жонлантириш, хусусий мулкчиликни ривожлантириш амри маҳол.

Кўпчилик Ш. Рашидов номли жамоа-ширкат хўжалигидаги Фазлиддин Хидиров ишидан ҳам рози эмас. Хўжалик билан 1991 йилдаёқ шартнома тузилган. Фермерга 4,5 гектар ер топширилган. Ўтган йиллар мобайнида фермер бирор килограмм маҳсулотни давлатга сотмаган. Ер унинг отасидан қолган мулк ёки мерос эмас, ахир. Унга шартнома асосида вақтинчалик берилганлигини эсдан чиқармаслик лозим.

Жамоа ўтган йили июль ойидан мустақил фермер хўжалигига айлантирилди. Лекин шундан кейин ҳам давлатга маҳсулот топширмаган. Аммо уни на хўжалик раҳбари, на бошқа киши инсофга чақирган.

«Ғалаба» жамоа-ширкат хўжалигида фаолият кўрсатаётган Шермат Каримов бошлиқ фермер ишидан ҳам бирор киши қониқиш ҳосил қилмаяпти. Унга 22 гектар ер берилган. Ўтган йили 14 гектар майдонга чигит қадалиб, ғўза парваришланди. Аммо ғалвирни сувдан кўтарганда мўлжалдагидан анча кам ҳосил олинганлиги аён бўлди. Ҳосилдорлик 15 центнерда қолди. Пахта пунктига 39 тонна ўрнига 22 тонна хом ашё топширилди. Қолган 8 гектар ерга экилган дон, сабзавот, полиз экинларидан ҳам белгилангандан жуда кам маҳсулот етиштирилди. Шу боис режалар барбод қилинди. Берарини унутган фермерлар тўғрисида гап кетганда Т. Малик номли жамоа-ширкат хўжалигида меҳнат қилаётган Бахтиёр Хушназаровни ҳам эслаб ўтиш зарур. У бошлиқ 20 гектар ерга эга бўлган жамоа бултур ҳар гектар майдондан бор-йўғи 14 центнердан ҳосил етиштирди. Давлатга режалаштирилган 55 тонна ўрнига 28 тонна хом ашё топширилди. Бу режадагидан 27 тонна камдир.

«Бўлса бўлар, бўлмаса ғовлаб кетар» қабилида иш юритадиган замон ўтиб кетганлигини наҳотки бу «ишбилармон»лар билишмаса. Биз Касби туманида халқ ва давлат манфаатига хизмат қилмайдиган фермерлар билан ҳисоб-китоб қиладиган раҳбарлар топилади, деб ўйлаймиз.

Жўра ЮСУПОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

Ризқ-рўз сарчашмаси

Фарғона вилояти Бешариқ туманидаги «Намуна» ширкатлар уюшмасининг сут-товар фермасида 194 бош қорамол боқилмоқда. Шундан 150 таси соғин сигирлардир. Ферма жамоаси бу йилги қиш мавсумига пухта ҳозирлик кўриб, молларни қишдан беталофат олиб чиқишмоқда. Говмишлар рацион асосида боқилганлиги учун сут соғиб олиш камаймади.

Суратда: илғор молбоқар Шарифжон Умматов.
Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ олган сурат.

Қишлов — синов

ЯХШИ НИЯТ — ЯРИМ ДАВЛАТ

Тўрабойни меҳнати эл-улусга танитди. Танитдигина эмас, унинг сурув ортида кечган кўп йиллик умри рўзғорини тўкин, обрўсини баланд, дўстлари даврасида ўрнини сарбаланд қилди. Чўпонлар сулоласининг собит давомчиси — бу меҳнатсевар йигит бугунги кунда қалбидаги устивор ва музаффар туйғудан боши осмонда! Зеро, меҳнат қилган доимо элда азиз!

Унинг қўлига чўпон таёғини олганига роппа-роса 25 йилдан ошди. Умр — оқар дарё, у йиллар силсиласидан кунларни тунларга, тунларни эса кунларга улайди. Тўрабой куни кечагина падари — Жумабой ота ортидан эргашиб, яйловда сурув ҳайдаб юрарди. Бугун эса унинг ўзи катта отарда бош чўпон. Яйлов кезиб, тоғу қирлар ошади. Чўпон ризқу рўзини ана шу яйловлардан топади.

Одатда, қутлуғ касб соҳиби — чўпон яйловни «Ўз уйим — ўлан тўшагим» деб билади. Тўрабойни ҳам яйловда — Қўзибойқудуқ кенгликларида учратдик.

Атрофимизни қуршаган беадад қир-адирлар баҳор оғушида ётгандек. Мўъжаз ўт-ўланлар ажиб бўй таратади.

— Отаримизда 650 бошдан зиёд совлиқ бор, — дейди Тўрабой. — Қиш бу йил яхши келди. Кунлар баҳордагидек илиқ. Кундузи ҳам, кечаси ҳам сурувни яйратиб боқаяпмиз. Бундай пайтларда жониворларни бир дақиқа ҳам қўра-қўтонда сақлаш ярамайди. Совлиқлар очиқ ҳавода қанча яйратиб боқилса, шунча яхши. Аввало этига-эт қўшилади. Қулай об-ҳаво бўғоз совлиқлар учун айни муддао. Бунинг устига озуқа тежалади.

Тўрабой ғоят дилкаш йигит. У отаси Жумабой акани алоҳида эҳтиром билан эслайди. У эл назарига тушган, камсуқум, тадбиркор, чорвачиликнинг пирларидан эди. Тўрабойга отасидан кўп нарса мерос қолди. Шулардан энг муҳими — ўз касбига садоқат.

Бош чўпоннинг қўш қанотлари — укалари ва қариндошлари бисёр. Омонбой ва Нуриддин акасининг ҳар қандай эзгу ишига камарбаста. Онаси Мактабой опа, умр йўлдоши Шириной, жигарларидан Эргашбой, Эркинбойлар ҳам Тўрабой учун ҳамиша кўмакка тайёр.

Нурота туманидаги «Нурота» жамоа-ижара хўжалигида, қолаверса, унинг 2-бўлимида Тўрабой Шакаровга ўхшаган яйлов дарғалари кўп. Довултой Зиётов, Абдуолим Расулов, Сафарбой Юзбоев сингари кўплаб тажрибали ва пиру бадавлат чорвадорларни, Жўрабой Умаров, Эсон Бердибоев, Эржон Эрмонов каби бош чўпонларни кўпчилик ҳурмат қилади.

— Режалар қалай? — сўраймиз Тўрабойдан.

— Мақсадсиз яшаб бўлмайди, — дейди у кулиб. — Баҳоли қудрат тер тўкаяпмиз... Бу йил ҳар юз бош совлиқдан камида 103-105 тадан қўз олиш ниятидамиз. Унинг асосий қисми ўстиришга қолдирилади.

Биз унга омад тиладик. Яхши ният — ярим давлат!

Абдулла ТУРДИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ЕТТИ ХАЗИНАНИНГ БИРИ

Балиқ етти хазинанинг бири. Буни яхши билган Маҳмуджон Усмонов ва Алишер Мамажоновлар Фарғона вилоятининг «Ёрмозор» жамоа хўжалигида биринчи бўлиб «Шаршара» балиқчилик фермер хўжалигини ташкил этдилар. Улар дастлаб тўрт гектар кўлга 10 тонна балиқ уруғини ташладилар. Қилинган ҳалол меҳнат ўйланганидан кўра яхши натижа берди.

Шу йилнинг ўзида шаҳарликлар дастурхонига 100 тоннага яқин парҳез гўшти етказиб берилди.

Айни кунларда ишбилармон бу азаматлар балиқ боқадиган кўлни 27 гектарга етказиш ниятидалар.

ТЕРАК — КЕРАК

Терак якка тартибда уй қурувчилар учун энг яхши қурилиш материали ҳисобланади. «Яхши ният билан бир жуфт кўчат эк», деган нақлга амал қилган республикамиз аҳолиси баҳорги кўкаламзорлаштириш ойлигига сидқидилдан тайёргарлик кўришмоқда. Бу борада Наманган вилояти ўрмон хўжалиги ходимлари мақтаса арзигулик ишлар қилдилар. Аҳил коллектив икки миллион тупга яқин терак кўчати тайёрладилар.

Агросаноат тармоқлари бозор шароитида

ДЕҲҚОН ВА ЧОРВАДОРГА КАМАРБАСТАМИЗ

Эртага Тошкентда «Узқишлоқхўжалик-таъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши ўтказилади. Унда тармоқнинг ўтган йилги иш якунлари атрофлича муҳокама этилиб, навбатдаги вазифалар, бозор муносабатлари шароитида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш йўл-йўриқлари белгилаб олинади. Шундай паллада босиб ўтилган йўлга назар ташлаш, амалга оширилган ишларни ҳар тарафлама таҳлил қилиш, муваффақиятларни таъкидлаган ҳолда йўл қўйилган камчиликлардан хулоса чиқариш, улар такрорланмаслиги чораларини кўриш, бугунги кун талабига тўла жавоб бериш учун амалий тадбирларни белгилаб олиш мақсадга мувофиқдир.

Агросаноат мажмуининг йирик тармоғи ҳисобланган давлат ширкат қўмитамиз таркибидаги бирлашмалар, таъмирлаш корхоналари ва бошқа ташкилотларнинг меҳнат жамоалари мамлакатимиз раҳбарияти, хусусан Президентимиз И. А. Каримов томонидан қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш юзасидан қўйилаётган вазифаларни адо этиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Улар мавжуд техника воситаларини таъмирлашда, ишга яроқсиз бўлиб қолган бўлакларини қайта тиклаб беришда, янги машина-механизмлар, эҳтиёт қисмлар билан таъминлашда, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишда чорвадорлар, боғбонлар ва ризқ-рўз етиштирувчи барча заҳматкашларга камарбаста бўлишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб биладилар. Ўтган йили эришилган натижалар тармоғимиз ходимлари ўз зиммаларидаги вазифаларни бажариш учун астойдил интилганликларини кўрсатмоқда. 1994 йили тармоқ бўйича ишлаб чиқарилган маҳсулот, бажарилган ишлар ва кўрсатилган хизматларнинг жаъми ҳажми 580 миллион сўмликни ташкил этди.

«Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси раиси Т. О. ЖАББОРОВ ҳикоя қилади

Қ/ҳақиқати 95й 24 февр. №

«Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси тизимидаги бирлашмалар, корхоналар, бошқа ташкилотларнинг жамоалари дон комбайнларини ўз вақтида ва сифатли таъмирлаш, эҳтиёт қисмлар ҳамда янги техника воситаларини етказиб бериш билан мамлакатимиз ғалла мустақиллигини таъминлашга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Қўмитанинг Қашқадарё вилояти бирлашмаси ва Чироқчи туманидаги таъмирлаш корхонаси республикамиздаги энг йирик ғаллакор хўжаликлардан бири ҳисобланган «Чиял» ширкатлар уюшмасига мавжуд техника воситаларини таъмирлашда, янгиларини етказиб беришда яқиндан кўмаклашмоқда. Бу йирик хўжаликда техникалардан самарали фойдаланиш борасида тўпланган тажрибаларни оммалаштириш учун тез-тез вилоят ва республика миқёсидаги семинар-кенгашлар ўтказиб турилиши бежиз эмас.

Суратларда: 1. Мутахассис Луқмон Бекмуродов (ўнгда) механизаторлар Саодат Жўраев ва Эшқувват Оққўзиевлар билан техникани сифатли созлаш хусусида фикрлашишмоқда. 2. Таъмирдан чиқарилган техника воситалари.

ЭСКИСИ ЯНГИНИ АСРАЙДИ

Тракторлар, автомобиллар ва бошқа қишлоқ хўжалиги техникасини тузатиш, эскирган қисмларини алмаштириш, янги мавсумга шай ҳолга келтириб бериш тармоғимиз ишчи-хизматчиларининг энг асосий вазифаси ҳисобланади. Халқимиз «Эскисидан авайлаб, созлаб фойдалансанг, янгисини асрайсан», деб бежиз айтмаган. Ўтган йили корхоналаримизда 15. 250 та турли тракторлар, 1834 та дон ва озуқа комбайнлари, 15,8 мингта пахта териш машиналари ва уларнинг асосий қисмлари, 39 мингта яқин автомобиль ҳамда трактор двигателлари, 6 мингдан зиёд насослар, булардан ташқари кўплаб техника воситалари, уларнинг узеллари, зарур бўлаклари тузатилиб, хўжаликлар, ширкатлар, фермерларнинг буюртмалари адо этилди.

Маълумки, мамлакатимизда ғалла мустақиллигини таъминлаш борасида кейинги йилларда кенг кўламдаги тадбирлар амалга оширилмоқда. Суғориладиган майдонларда ғалла етиштириш бир неча баравар кўпайди. Бу тармоғимиз ходимлари олдига янги вазифаларни қўйди. Мавжуд ғалла комбайнларини, уларнинг узел ва қисмларини сифатли таъмирлаш, эҳтиёт қисмларни тайёрлаш ва етказиб бериш, янги техника воситаларини олиб келиш шулар жумласидандир. Ўз зиммаларидаги масъулиятни чуқур ҳис этган тармоғимиз ходимлари ғалла ўрим-йиғимида талаб этиладиган техника воситаларини тузатиш, бу соҳада моддий-техника таъминотини амалга ошириш бўйича ўтган йили 1993 йилга нисбатан 25-30 фоиз ўсишга эришдилар. Ғаллаорол, Жалолқудуқ, Оҳангарон туманларидаги бўлинмаларда бу борада айниқса яхши натижаларга эришилди. 1994 йили хўжаликларга 1300 та дон комбайнлари етказиб берилганлиги ҳосил ўрим-йиғимида муҳим аҳамият касб этди. 1995 йилда ғалла майдонлари янада кенгайтирилганлиги ҳисобга олиниб, хўжаликларни 2500 дона янги дон комбайнлари билан таъминлаш, эҳтиёт қисмлар етказиб беришни кўпайтириш чоралари кўрилмоқда. Тармоғимиз жамоалари бу борадаги юмушларни мумкин қадар тўлароқ бажариш билан мамлакатимиз ғалла мустақиллигининг таъминланишига ўз улушларини қўшмоқдалар.

Бошқа мамлакатлардаги, шу жумладан Россиядаги корхоналар билан иқтисодий алоқаларнинг издан чиқиши икки йил муқаддам техника воситаларини таъмирлашни ва эҳтиёт қисмлар таъминотини мушкул аҳволга солиб қўйганди. Тармоғимиз ходимлари техника воситаларининг едирилиб, ишга яроқсиз ҳолга келувчи, вақти-вақти билан алмаштирилувчи қисмларини қайта тиклаш, уларни ўз корхоналаримизда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш вазиятдан чиқишнинг бирдан бир йўли эканлигини англаб, бу йўналишда сезиларли ютуқларга эришмоқдалар. 1994 йили қайта тикланган деталларнинг умумий қиймати 24 миллион сўмликни ташкил этди. Корхоналаримизда ишлаб чиқарилаётган деталлар сони 1800 хилдан ошди. Ўтган йилнинг ўзида 110 турдаги шундай маҳсулотларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Техника воситалари учун ана шундай эҳтиёт қисмлардан 25,3 миллион сўмлик тайёрланди. Бу борада Урганч, Тўрақўрғон, Қўқон, Шаҳрихон, Самарқанддаги таъмирлаш корхоналарида амалга оширилаётган ишлар эътиборга лойиқ.

Тармоғимиз корхоналарида эҳтиёт қисмлар, энг зарур ускуналар, узеллар ва бошқа деталларни ишлаб чиқариш ҳажми йилдан-йилга кўпайтириб борилаётганлиги ҳар жиҳатдан манфаатлидир. Биринчидан, таъмирлаш корхоналари, хўжаликлар ва фермерларнинг шундай воситаларга бўлган талаб-эҳтиёжи ўз маҳсулотимиз ҳисобига қондирилмоқда. Иккинчидан, меҳнат жамоалари иш билан таъминланмоқда, янги ишчи ўринлари яратилаяпти. Бу аҳоли зич яшайдиган республикамиз учун бозор муносабатларига ўтиш шароитида алоҳида аҳамиятга эга. Учинчидан, эҳтиёт қисмларни бошқа республикалардан келтиришни камайтириш 1994 йили чет эл валютаси — 400 минг АҚШ долларини тежаш имконини берди.

ФЕРМЕР БИЛАН ЁНМА-ЁН

Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш жараёни изчил амалга оширилаётганлиги туфайли деҳқон (фермер) хўжаликлари сафи тобора кенгайиб бормоқда. Табиийки, уларга техник ва сервис хизмати кўрсатишга бўлган талаб-эҳтиёж ҳам ошиб бораяпти. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1993 йил 7 апрелда қабул қилинган «Жамоа чорвачилик фермерлари, деҳқон (фермер) хўжаликлари ва қишлоқ хўжалигидаги давлат тасарруфида бўлмаган бошқа тузилмаларга техник ҳамда зооветеринария хизмати кўрсатиш масалалари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ қўмитамиз таркибида хўжалик ҳисобидаги «Ўзтехчорвасервис» республика бирлашмаси ташкил этилганди. Ўтган қисқа вақт мобайнида бу йўналишда кўзга кўринарли ишлар амалга оширилди. Ҳозирги пайтда туманларда 167 та хўжалик ҳисобидаги ишлаб чиқариш-техник марказлар ишлаб турибди, 159 та ижара-сервис шохобчалари, 174 та махсус дўконлар фаолият юритмоқда, 1994 йили савдо шохобчалари орқали фермерларга 17,2 миллион сўмлик турли иш қуроллари, хўжалик жиҳозлари ва бошқа зарур ашёлар сотилди. Буюртмачиларга 51,5 миллион сўмлик турли хил хизмат кўрсатилди. Шу жумладан фермерлар ва бошқа буюртмачиларнинг 9654 гектар ери шудгорланди, 5294 гектар ер текисланди, 2 миллион сўмликдан зиёд транспорт хизмати кўрсатилди, 77 та турли чорвачилик бинолари қуриб берилди.

«Ўзтехчорвасервис» бирлашмаси, унинг вилоятлар ва туманлардаги бўлинмалари фаолиятини янада ривожлантириш чоралари кўрилаяпти. Масалан, чорвачилик фермаларида ўрнатилган ускуна ва жиҳозларга ўз вақтида хизмат кўрсатиш мақсадида тизимимиздаги шу соҳага ихтисослаштирилган кўчма колонналарни вилоятлар «Техчорвасервис» идоралари таркибида фаолият юритиши йўлга қўйилмоқда. Бундан ташқари фермерларга ҳар жиҳатдан қулайлик яратиш учун қайғурилмоқда. Улар кичик механизмларга эҳтиёж сезишаётганлигини ҳисобга олиб, Фарғона вилояти «Техчорвасервис» маркази Бошқирдистон Республикаси Нефтекамск шаҳридаги «Мото» акционерлик жамияти билан ҳамкорликда мотоаравачалар йиғишни йўлга қўйди.

Бу борада қийинчилик ва муаммоларга ҳам дуч келинмоқда. Масалан, фермалар хусусийлаштирилиб, жамоалар мулкига айлантирилгач, механизация воситаларидан фойдаланишга эътибор бир қадар сусайди. Бир томонлама фикр юритувчи баъзи кишилар маблағни тежаш мақсадида ишларни қўл кучи билан бажаришни афзал кўришмоқда. Ваҳоланки, механизацияга нисбатан қўл билан иш бажарилганда кўп ишчи кучи сарфланади, оғир меҳнат оддий чорвадорлар соғлиғига салбий таъсир этади. Бундай шароитда бир сўм тежайман деб ўн сўм йўқотиш мумкин. Яна бир жиҳати шундаки, фермалардаги мавжуд қимматбаҳо ускуналар ва механизмлар техник қаров қилинмаётганлиги, фойдаланилмаётганлиги сабабли сафдан чиқади. Кейинчалик улардан фойдаланиш мушкул бўлиб қолади. Шунинг учун ҳам хусусийлаштирилган чорвачилик фермалари жамоаларини, фермерларни механизация воситаларини ўрнатадиган, уларга техник хизмат кўрсатиб, созлаб турадиган кўчма колонналаримиз билан узвий алоқада иш олиб боришга даъват этамиз. Ҳамкорлик ҳар икки томонга иқтисодий наф келтиришига шак-шубҳа йўқ.

ҚЎШМА КОРХОНАЛАР ШАРОФАТИ

Юқорида таъкидлаб ўтилганидек, бир қатор мамлакатлар, шу жумладан Россия билан иқтисодий алоқалар издан чиққанидан сўнг икки ярим йил муқаддам техника воситалари ва ускуналарнинг айримларини, эҳтиёт қисмларнинг мумкин қадар кўпроғини республикамизнинг ўзида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш масаласи кун тартибига қўйилганди. Бунинг учун катта миқдорда маблағ талаб этиларди. Юртбошимиз Ислом Каримов шундай шароитда вазиятдан чиқиш учун бошқа мамлакатлар билан қўшма корхоналар ташкил қилиш, чет эл сармояларини жалб этиш масаласини бир неча бор таъкидлаганди. Қўмитамиз раҳбарияти айни шу йўлга қатъий амал қилиб келмоқда. Ҳозирги пайтда тармоғимизда ўндан зиёд қўшма корхоналар ташкил этилган бўлиб, уларнинг саккизтасида маҳсулот ишлаб чиқарилаяпти. 1994 йили ушбу корхоналарда 32,8 миллион сўмлик маҳсулот — 42 мингта аккумулятор, қарийб 140 тонна эмалланган сим, 18 тонна мис сим, 3000 тага яқин сув радиаторлари ва бошқа зарур ускуна-механизмлар ишлаб чиқарилди.

Туркиянинг «Епсан» жамоа ширкати билан ғоят қисқа муддат — олти ойда ишга туширилган Бўкадаги «Ўзтуркаккумаш» қўшма корхонаси бу борадаги саъй-ҳаракатларнинг дастлабки самараси бўлиб қолди. 1993 йилнинг июль ойида фойдаланишга топширилган мазкур корхонада кўп ўтмай лойиҳадаги қувват ўзлаштирилди. 1994 йил бошида бу ерда кунига 250-300 дона аккумулятор тайёрланган бўлса, июль ойига келиб бу кўрсаткич 500 донага етди. Корхонанинг тўртинчи йиғув линияси тўла ишга туширилгач, йилига 200 минг дона автомобилларга, тракторларга, ғалла ва озуқа комбайнларига, катта юк автомобилларига мўлжалланган аккумуляторлар ишлаб чиқариш имконияти яратилади.

Ўрта Осиё тажриба заводи қошидаги «Ўзросстанко» қўшма корхонаси ҳам ҳаётий эҳтиёж туфайли юзага келди. Бир қатор механизмлар, ускуналар, эҳтиёт қисмлар республикамизнинг ўзида ишлаб чиқарилаётганлиги мураккаб токарлик, фрезерлик дастгоҳларига, бошқа механизмларга бўлган талаб-эҳтиёжни қондириш масаласини кун тартибига қўйди. Ўрта Осиё тажриба заводи директори Борис Сорокин, корхонанинг бошқа мутахассислари давлат-ширкат қўмитаси раҳбарияти билан маслаҳатлашган ҳолда «Самара станоксозлик заводи» ҳиссадорлик жамиятига ҳамкорлик қилишни таклиф этишди. Ҳар икки томоннинг астойдил ҳаракати туфайли 1994 йил июнь ойида кўчма корхона ишга туширилди.

Тармоқнинг энг кўҳна корхоналаридан бири саналган Тошкент тажриба-таъмирлаш механика заводи жамоаси ҳам ўз йўналиши бўйича қўшма корхона ташкил этди. «Алтайдизель» акционерлик жамияти билан ҳамкорликда вужудга келтирилган бу корхонада ҳайдов тракторлари ва «Икарус» автобусларининг двигателлари ишлаб чиқарилади. «Ўзалтайдизельсервис» қўшма корхонасида ғоят қисқа вақтда кучли «Олтой» тракторларининг 100 га яқин янги двигателлари йиғилди, 600 дан зиёд ёнилғи насослари таъмирланди. Олтойлик ҳамкорлар билан Гулистонда яна бир қўшма корхона — «Ўзалтайтрактор» ишга туширилди. Бу ерда деҳқонларимиз учун жуда зарур бўлган «Т-4А» типидаги тракторлар ишлаб чиқарилмоқда.

Қўшма корхоналар ҳақида фикр юритиб, бир қатор техника воситалари, эҳтиёт қисмлар ва ускуналар, кенг истеъмол буюмларининг республикамизда ишлаб чиқарилиши йўлга қўйилгани хусусида гапирар эканмиз, тармоғимизга, умуман мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида дунё миқёсидаги янгиликларнинг жорий этилаётгани тўғрисида сўзлар эканмиз, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитасига раҳбарлик қилиб, юқоридаги эзгу ишларга бош-қош бўлган, ҳозир Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалик вазири сифатида шундай йўналишдаги фаолиятни қизғин давом эттираётган Расулмат Ҳусановнинг хизматларини алоҳида таъкидлашимиз зарур. Кейинги уч-тўрт йил давомида давлат-ширкат қўмитамиз йирик тармоқ сифатида шаклланди, унинг республика ва вилоятлардаги, туманлардаги ташкилотлари бозор иқтисодиёти талабларига мос равишда қайта тузилди, тизимнинг йўналишлари аниқ-равшан белгилаб берилди, жаҳон бозорига чиқиш тамойиллари ишлаб чиқилди.

Техника воситалари, ускуналар, механизмлар, эҳтиёт қисмларни тармоқ корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажмини йилдан-йилга кўпайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Бунда тармоқ тизимидаги бирлашмалар билан бирга чет эллик тадбиркорлар ҳамкорлигида вужудга келтирилган қўшма корхоналар муҳим аҳамият касб этаяпти. Ушбу суратларда чорвадорлар ишини енгиллаштирувчи такомиллашган ускуна ва Бўкадаги «Ўзтуркаккумаш» қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган аккумуляторлар тасвирланган.

РИВОЖЛАНИШ ОМИЛИ

Ҳар бир тармоқда янада яхши кўрсаткичларга эришилиши, муваффақият қозонилиши фан-техника янгиликларининг ишлаб чиқаришга тадбиқ этилишига боғлиқ. Бугунги кун талаби техника воситаларини, технологик жараёнларни, иш усулларини тобора такомиллаштириб боришни, жаҳон миқёсида шу соҳада эришилган тажрибалардан омилкорлик билан фойдаланишни тақозо этмоқда. Давлат-ширкат қўмитамиз тизимидаги машина-синаш станциясида олимлар, конструкторлар, шу соҳа мутахассислари томонидан яратилган янги техника воситаларини тажрибадан ўтказиш, уларнинг техник-иқтисодий кўрсаткичларини қиёслаш, обдон текширувдан ўтказгандан сўнг кўплаб ишлаб чиқарилишига йўлланма бериш борасида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Хусусан ана шу станцияда бир қатор ускуна ва жиҳозлар давлат қабулидан ўтказилиб, ҳозирги кунда уларнинг айримларини машинасозлик корхоналарида ишлаб чиқаришга ҳавола этишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бу ускуна ва жиҳозларни Тошкент трактор заводида тайёрланаётган мини-тракторларга ва чопиқ тракторларига ўрнатиш кўзда тутилган. Шунингдек, Хитой Халқ Республикасида тайёрланган «Феншоу—180-3» маркали тракторга мослаштирилган тупроққа ишлов бериш ускуна ва жиҳозлари ҳам давлат синовидан муваффақиятли ўтди. Маҳкамалараро комиссия томонидан уларни саноатда ишлаб чиқаришга рухсат берилди. Мазкур машина-синаш станциясида техник ўқув маркази ташкил қилинаяпти. Бу ерда механизаторларга, фермерларга хорижда тайёрланган қишлоқ хўжалик машиналаридан фойдаланиш, уларга техник хизмат кўрсатиш, тузатиш йўллари ўргатилади.

Жаҳон қишлоқ хўжалигида эришилаётган энг муҳим янгиликларни мамлакатимиз деҳқончилиги ва чорвачилигига тадбиқ этиш ҳамда энг мақбул технологияларни тажрибада синаб кўриш масалалари ҳам давлат-ширкат қўмитаси раҳбарияти, мутахассисларининг диққат марказида бўлиб келаяпти. Янгиликларни тадбиқ этиш, технологияларни тажрибадан ўтказиш ва уларнинг кенг ёйилишига шарт-шароит яратиб бериш билан боғлиқ тадбирлар асосан давлат- ширкат қўмитаси тизимидаги иккита йирик хўжалик — Қуйи Чирчиқ туманидаги «Ўзбекистон» фермерлар бирлашмасида, Сирдарё туманидаги «Малик» ширкатлар уюшмасида ўтказилмоқда. Масалан, кейинги йилда «Ўзбекистон» фермерлар бирлашмасида Исроилнинг «Нетафим» фирмаси билан ҳамкорликда такомиллашган техника воситасида амалга ошириладиган томчилаб суғориш усули катта майдонларда тажрибадан ўтказилиб, яхши натижаларга эришилаяпти. 1993 йили томчилаб суғориш усули 15 гектар майдонда синаб кўрилган бўлса, 1994 йили бу кўрсаткич 225 гектарга етказилди. Ўтган йили шу усул қўлланилган пахтазорлардан 40 центнердан ҳосил олинди. Бу хўжаликнинг ўртача кўрсаткичидан қарийб 12 центнер кўпдир. 1995 йили томчилаб суғориш усули қўлланиладиган экин майдонлари 235 гектарга етказилади. Бу янгилик фақат ҳосилдорликни оширишдагина эмас, балки қатор ораларига ишлов бериш сонини камайтиришда, ернинг зичлашиб кетишига йўл қўймасликда, сувчилар меҳнатини енгиллаштиришда ҳам алоҳида аҳамиятга эгадир. Энг асосий омиллардан бири шундаки, мамлакатимиз учун ғоят зарур бўлган оби ҳаёт тежалади. Ана шу муҳим янгиликни 1995 йили «Малик» ширкатлар уюшмасида 60 гектар майдонда қўллаш кўзда тутилмоқда.

Ўз номи билан тажриба хўжаликлари бўлган «Ўзбекистон» ва «Малик»да бошқа мукаммал технологиялар ҳам кенг қўлланилаяпти. Масалан, ҳар икки хўжаликда бир йўла 3 тонна сутни қайта ишлаб, етти хил маҳсулот тайёрлаш имкониятига эга бўлган кичик сут заводлари ишга туширилди. Бу корхоналар хом ашёни узоққа олиб бориш ҳаракатларидан озод қилади, хўжаликларнинг чорвачиликдан кўрадиган фойдасини кўпайтиради, аҳолининг ноз-неъматларга бўладиган эҳтиёжини қондиришда муҳим аҳамият касб этади. Сутчилик фермалари яқинидаги ана шу мўъжазгина корхоналар қишлоққа саноат кириб бораётганлигини, қишлоқ хўжалигида банд бўлган ходимларнинг маълум қисмини қайта ишлаш ва хизмат кўрсатиш жабҳаларига ўтказиш имконияти вужудга келаётганлигини кўрсатмоқда. Исроилнинг «Эйнав» фирмаси билан ҳамкорликда бунёд этилган ана шу сут заводларидан икки сменада фойдаланиб, кунига 6 тонна хом ашёни қайта ишлаш имконияти мавжуддир. Ушбу янгиликлар бошқа хўжаликларга ҳам ёйилишига шак-шубҳа йўқ.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг яқинда қабул қилинган «1995-1996 йилларда қишлоқ хўжалик мажмуининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори тармоғимиз ишчи-хизматчилари, муҳандис-техник ходимлари, барча мутахассислари зиммасига янада масъулиятли вазифаларни юклади. Ҳозирги пайтда давлат-ширкат қўмитаси тизимидаги бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларда шу қарорда белгиланган вазифаларни бекаму кўст бажариш чора-тадбирлари кўрилаяпти. Тармоғимиз жамоалари ўзларининг бутун диққат-эътиборларини Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида иқтисодий ислоҳотларни рўёбга чиқаришни кучайтириш юзасидан ўтказилган мажлисдаги фикр-мулоҳазаларга, хусусан Президентимиз Ислом Каримов нутқида ифода этилган хулосалар ва йўл-йўриқларга қаратмоқдалар. Деҳқонлар, чорвадорлар, ризқ-рўз етиштирувчи барча миришкорларнинг энг яқин кўмакдошлари саналган тармоғимиз ходимлари ўзларининг барча куч-ғайратларини, билим ва тажрибаларини зиммамизга юкланган масъулиятли вазифаларни бажаришга сафарбар этавердилар.

Суҳбатдош: Суннатилла САЙДАЛИЕВ, «Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

СУРАТДА: Сирдарё туманидаги «Малик» ширкатлар уюшмаси сут заводи ишчиси Роза Рамазонова.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

МАЙСАЛАР МАВЖИ

У одатини канда қилмай тонг отмасдан ўрнидан турди. Мусаффо ҳаводан энтикиб-энтикиб нафас олди-да, ювиниб нари бери нонуштадан тотинган бўлиб кўчага чиқди. Машина кутмай майдон оралаб идора томон кетди.

Маратжон шунга кўниккан: қишми, ёзми барибир, аввал дала айланади. Замин билан унсиз суҳбатлашади. Баҳорга режалаган юмушларини қайта-қайта хаёлида пишитади.

Унинг «Туркистон» ширкат хўжалигига раҳбарлик қилаётганига тўрт йилдан ошди. Тўрт йилдирки, жамоа деҳқонлари экинлардан мўлжалдагидан зиёда ҳосил ундиряпти. Юртда маъмурчилик яратишда баҳоли қудрат ҳиссаларини қўшишмоқда.

Дарвоқе, раис қийинчилик, етишмовчиликлардан нолимади, уларни бартараф этиш йўлларини излади. Давлатга ғалла сотиш топшириғи ошириб уддаланди. Ҳар бир оилага 100 килодан арзон нархда ғалла сотилди. Чўлда орттирилган тажрибага таянилиб, агротехник тадбирлар муддатида ўтказилгани учун бултур ҳам йиллик пахта тайёрлаш режасини ортиғи билан адо этилди.

— Неъмат Норқўзиев, Раим Алимов, Абдусаттор Баратов бошчилик қилган бригадаларда ҳосилдорлик юқори бўлди, — дейди М. Латипов — Пахтадан яхшигина даромад кўтардик.

— Хўжалигимиз асосан мевали кўчат етиштиришга ихтисослашган, — дейди у. — Ховос тумани, қолаверса, вилоят хўжаликларига кўчат тарқатамиз. Ундан олаётган даромадимиз ҳам чакки эмас. Ҳозир тўрт гектар жойда ниҳол парваришлаяпмиз. Асосан ўрик, бодом, олхўри, олма кўчатлари сўрашади. Худо хоҳласа, яқин йилларда вилоятимиз ҳудудида боғ-роғлар кўпаяди.

Ўтган йилнинг охирларида барча хонадонга газ кирди. 190 ўринли мактаб фойдаланишга топширилди. Режадан ортиқ топширилган хом ашё эвазига ҳар оилага 10-15 килограммдан пахта ёғи тарқатишмоқчи.

Ғўза қатор орасига экилган ғалла майсалари яшнаб турибди. «Насиб этса ғалламиз мўл бўлади» хаёлидан ўтказди у. Қаддини ростлаб узоқларга тикилди. 250 гектар майдондаги ўсимлик ривожидан кўнгли тўлиб, идора томон илдам юрди.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ЛАЙЛАТУЛ-ҚАДР — УЛУҒ КЕЧА

Муборак Рамазон ойи ҳам охирлаб бораяпти. Ушбу ойнинг учинчи ўн кунлигида бир кеча борки, унинг улуғлигига ҳеч нарса тенг келмайди. У Қадр кечасидир. Хўш, Қадр кечаси қандай кеча? Нима сабабдан у «Лайлатул-қадр» дейилади?

Лайлатул-қадр хусусида Қуръони Карим ва Ҳадиси шарифда муайян бир кечанинг қатъий равишда аниқ муддати баён қилинмаган. Уламо ва ҳукамолар буни бежиз эмаслигини таъкидлашган. Чунончи ислом шариатида баъзи воқеа ва ходисалар изоҳланмаганлиги илоҳий ҳикматга эга.

Лекин пайғамбаримиз Муҳаммад мустафо саллоллоҳу алайҳи васаллам марҳамат қилиб айтганларки: «Лайлатул-қадрни Рамазоннинг учинчи ўн кунлиги тоқ кечаларидан қидиринглар». Шунга асосланиб Рамазоннинг 21,23,25,27,29-кечалари Қадр кечаси бўлиши мумкин. Аммо кўпчилик уламолар аниқроқ қилиб 26-дан 27-га ўтар кечаси Лайлатул-қадр кечасидир, деб таъкидлашган. Бу хусусда келган далилларнинг кучлироғи ҳам шу 27-кеча эканлигини исботлайди.

Бундан ташқари Лайлатул-қадр арабча тўққиз харфдан иборат. Бу ибора Қуръоннинг «Қадр» сурасида уч марта такрорланган. Тўққизни учга кўпайтирилса 27 ҳосил бўлади. Демак, бу улуғ кеча Рамазоннинг йигирма еттинчи кечаси эканлигига ишора. Бу ҳақда баъзи муфассирлар ҳам аниқ фикр билдирганлар.

Хўш, нима сабабдан бу кеча улуғ? Бунга жавобан Аллоҳ Таоло Қуръони Каримда айтадики: «Бу улуғ китобни (яъни Қуръонни) биз Муҳаммад алайҳиссалом учун Рамазон ойининг Лайлатул-қадр кечасида Лавҳул маҳфуздан биринчи осмонга туширдик. Лайлатул-қадр кечасининг улуғлиги шу қадарки, у бошқа оддий ойларнинг мингтасидан ҳам афзалдир. Бу муборак кечада Жаброил алайҳиссалом бошчилигида кўплаб фаришталар Парвардигорнинг изни билан ер юзига тушадилар. Келгуси йилнинг шу кунигача бўладиган барча ишларни Аллоҳнинг иродасига мувофиқ равишда белгилайдилар. Қадр кечасининг аввалидан то субҳ-тонггигача инсоният учун хайрли ишлар қилиниши билан бирга, фаришталар Аллоҳнинг бандаларига салом айтиб турурлар».

Шундан кўриниб турибдики, Лайлатул-қадр кечасида Қуръони Карим Лавҳул маҳфуздан биринчи осмонга тўлалигича туширилган. Лекин жаноби Расулуллоҳга эса 23 йил мобайнида эҳтиёжларига яраша, содир бўлиб турган ҳодисаларга мувофиқ тўлиқ сура ёки оят шаклида элчи фаришта Жаброил алайҳиссалом орқали нозил қилиб тамомланган.

Муфассирлардан Имом Қуртубийнинг айтишларича, «Таврот» китоби ҳам Мусо алайҳиссаломга Рамазоннинг олтинчи куни нозил бўлган. «Инжил» эса Исо алайҳиссаломга Рамазоннинг ўн учинчи куни туширилган. Иброҳим алайҳиссаломга ҳам саҳифалар шу муборак ойда нозил қилинган.

Қуръоннинг «Қадр» сурасида бу кеча минг ойдан афзал дейилади. Сабаби, Тафсири ибн Касирда айтилишича Мусо алайҳиссалом даврида Бани Исроил қабиласидан бир тақводор киши 80 йилдан ортиқроқ, яъни минг ой фисабилиллоҳ кечалари ибодат, кундузлари рўза тутиб яхши амаллар қилганлиги Аллоҳ томонидан жаноби Расулуллоҳга маълум қилинган экан. Шунда пайғамбаримиз Худога муножот қилиб: «Эй Парвардигор, менинг умматларимга оз умр бердинг. Қадимги умматларга эса узоқ умр бериб, кўп ибодат савобларга эга қилган эдинг», - деб афсуслик изҳор қилганларида Аллоҳ Таоло мазкур «Қадр» сураси орқали: «Сенинг умматларингга оз умр берганим билан уларга шундай бир муборак кечани ато қилдимки, бу кечада қилинган яхши амаллар минг ойлик ибодатга тенгдир» деб марҳамат қилган.

Демак, бу кечада учта фазилат бор экан. Муборак Лайлатул-қадр кечасининг қадри минг ойга баробарлиги, балким ундан ҳам ортиқлиги;

Бу кечада осмон фаришталари Жаброил алайҳиссалом билан бирга ер юзига тушиб мўъмин мусулмонларга саломлар айтиб, дуоларига «омин» деб туришлари;

Кеча бошидан то субҳ-тонггача аҳли имон бандаларга Оллоҳнинг раҳмати ёғилиб туриши.

Мана шундай улуғ айёмларда, Рамазони шарифнинг шарофатидан, Лайлатул-қадр кечасининг баракотидан Ҳақ Субҳонаҳу ва Таоло барчаларимизни рушду ҳидоятга бошлаб, ўзининг раҳматига сазовор қилган бўлсин. Диёримизни ёмон кўзлардан Яратганнинг ўзи асрасин. Юртимизга тинчлик, осойишталик, деҳқонларимиз зироатига баракот, ҳукуматимиз раҳбарларининг мамлакатимиз равнақи йўлида қилаётган хайрли ишларига кушойиш ва мадад берсин.

Вассалому алайкум ворахматуллоҳи вабаракотуҳ.

Абдулазиз МАНСУР,
Мовароуннаҳр мусулмонлари идораси ҳузуридаги «Ислом тадқиқот маркази» раисининг ёрдамчиси.

ШАҲРИХОНДА ШОҲБЕКАТ

Обод ва сўлим шаҳарча —Шарихондан автобусга ўтириб, Андижон вилоятининг исталган районига, энг олис қишлоқларига бориш мумкин. Эски автобекат биноси кун сайин кўпайиб бораётган йўловчилар талаб-эҳтиёжларига жавоб бермай қўйгач, янгисини қуришга киришилди. Бу иншоотнинг ўнлаб хоналарида пардозлаш ишлари қизғин бормоқда. Диспетчерлик пунктида янги жиҳозлар ўрнатилди. Йўловчиларга ҳам кулай шароитлар яратилмоқда. Дам олиш, маданий-маиший хизмат хоналари, дўконлар эрталабдан кечгача йўловчилар хизматида бўлади. Шоҳбекатни «Наврўз байрамигача қуриб фойдаланишга топшириш учун барча имконият ишга солинмоқда.

Ф. ОТАЖОНОВ.

Жиззах районидаги Шароф Рашидов номли ижара ширкат бирлашмаси йил сайин кўркамлашиб бормоқда. У ерда кўплаб турар жой ва кутубхоналар бунёд этилмоқда.

СУРАТДА: кутубхона мудири Темур Муродов Ж. Султонова ва М. Жўраева ўртоқларга китоб танлашда ёрдам бермоқда .

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ҲАЁТ ҲИКМАТЛАРИ

Марднинг овози рост сўзлагани учун ҳам кишига дағал эшитилади. Қўрқоқнинг сўзи доимо ёлғон бўлса-да, кўпчиликнинг қулоғига ёқимли ва силлиқ эшитилади. Бунинг фарқига етиш учун ҳар бир инсонда фаросат ва турмуш тажрибаси бўлиши керак.

ҚАЙСАРЛИК КАСОФАТИ

Эр билан хотинни бир-бирларига душман қилгувчи нарса тил бўлиб, аёлнинг қайсарлиги тутганда ва эрнинг қўполлиги сабабли одамийлигини йўқотганда айтган гапларида сезилади. Шундан сақланган шахснинг оиласи мустаҳкам ва турмуш фаровон бўлди.

ТАЛАБ ВА ИМКОНИЯТ

Эрининг имкониятидан ортиқча нарсаларни талаб қиладиган аёл оиласи бахтли бўлмайди.

МАДАНИЯТЛИ ОДАМ

Ўз оиласи обрўсини, шон-шарафини сақлаб, уни мустаҳкамлай олган ҳар бир шахс энг маданиятли ва тарбия кўрган бўлиб, у доимо эл ҳурматига сазовор бўлади.

ЭНГ МАҚБУЛ УСУЛ

Ота-онани ҳурмат қилиш, уни ардоқлаш — ўз фарзандларига тарбия беришнинг энг яхши усулидир.

БАХТ ЭШИГИ

Агар инсонда икки гўзаллик мужассам бўлса — улардан бири ички гўзаллик бўлиб, уни ота ва онасидан олади. Иккинчиси эса ташқи гўзалллик бўлиб, уни Олло Таоло инъом этгандир.

Бу икки гўзалликка эга бўлган шахсларга доимо бахт эшиги ланг очиқдир.

Тўпловчи:
Шоилёс ШОҲАЙДАР ўғли.

CENTRAL ASIAN-AMERICAN ENTERPRISE FUND

Марказий Осиё-Америка тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси

150 МИЛЛИОН АҚШ ДОЛЛАРИ

Фақат асл ишбилармонлар учун
Тадбиркорлар, сизни шу имкониятдан фойдаланишга чақирамиз!

Жамғарманинг асосий мақсади - хусусий секторнинг истиқболли, ри[...]ланиши яққол кўриниб турган компанияларига ёки хусусийлаштирилган корхоналарга қарз бериш ва маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда фойда кўришда шерикчилик асосида қатнашиш йўли билан Марказий Осиёдаги бешта давлатга бозор иқтисодиётига ўтишда кўмаклашишдан иборатдир.

Қарз беришда ёки сармоя қўшишга асосланган шерикчиликда қуйидаги масалалар ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади:

— Маблағ сарфлашнинг ҳар қандай кўриниши режани амалга оширишда маҳаллий сармоя албатта бўлишини талаб этади;

— Қўшилаётган сармоянинг асосий қисми қарзга берилаётган маблағ билан шерик улушининг ўзаро мувофиқлигига таянади;

— Кўзда тутилаётган молиявий таваккал жамғарма учун мақбул бўлган ҳолатларда қарз берилади.

Тадбиркорлар, хусусийлаштирилган корхоналарнинг жамоалари Марказий Осиё-Америка жамғармасидан қарз олиш ёки шерикчилик асосида фаолият юритиш учун қуйидаги маълумотларни қайд этган ҳолда ушбу ташкилотга мурожаат этишлари зарур:

— корхона фаолиятига ва унинг чиқарадиган маҳсулотларига дахлдор маълумотлар кўпи билан беш бет ҳажмида баён этилади;

— шерикчилик асосида ишловчи ушбу корхонанинг тузилиш таркиби ва қачон ташкил этилганлиги;

— жамоа раҳбариятининг ихтисоси, иш тажрибаси ва малакаси ҳақида;

— бозорга чиқариладиган маҳсулотлар ва уларга бўлган талаб-эҳтиёж тўғрисида;

— маҳсулотларни сотиш усуллари ва асосий харидорлар рўйхати;

— асосий хом ашёлар рўйхати, уларни етказиб берувчи корхона ёки ташкилотларнинг манзили, ишлаб чиқариш ва маҳсулот сотиш ҳажмлари, амалий ишлар ҳамда молиявий тахминлар хусусида;

— сарф-харажатларнинг қопланиши, кўриладиган фойда, мавжуд шериклар ва таклиф этилаётган молиявий тизим қатнашчиларининг улуши, 3-5 йиллик даврда сармояга бўлган талаб-эҳтиёж ҳақида.

Мурожаат этиш учун манзилгоҳлар:

НЬЮ-ЙОРК 595 MADISON AVENUE NEW YORK. N. Y. 10022 - 1907
тел: (212) 8262100
факс (212) 3712587

ТОШКЕНТ Ўзбекистон Республикаси, 700066, Тошкент, Туроб Тўла кўчаси, 1-уй.
Телефонлар: (3712) 45-57-56; 45-57-51; 45-57-47; 45-62-48; 44-20-86
факс (3712) 89-11-38

АЛМАТИ Қозоғистон Республикаси Алмати. Сайфуллин кўчаси 531-уй.
Телефонлар: (3272) 637086; 639015
факс: (3272) 69-45-89.

БИШКЕК Қирғизистон Республикаси Бишкек Телефон: (3312) 22-58-29
факс (3312) 62-01-24

ҲУНАР ЭГАЛЛАМОҚЧИМИСИЗ? БИЛИМ МАСКАНИГА МАРҲАМАТ!

М. Мирзааҳмедов номли 4-ўрта ҳунар-техника билим юрти

1995-1996 ўқув йили учун 9-11 синфни битирган ўқувчилар учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича малакали ишчиларни тайёрлайди:

9-синфни тугатганлар учун қуйидаги касблар:

1. Телефон тармоғи қурилмалари электромонтери.
2. Алоқа ва радио тармоқлари қурилмалари электромонтери.
3. Электрон ҳисоблаш машиналари (ЭҲМ) операторлари.
4. ЭҲМ оператори-котиба.
5. Почта алоқаси оператор-машинистка.
6. Шаҳарлараро телефон алоқачилари.
7. ЭҲМ операторлари — ишлаб чиқариш корхоналари ҳисобчиси.

11-синфларни тугаттанлар учун қуйидаги касблар:

1. Шаҳарлараро телефон алоқачилари.
2. Почта алоқаси операторлари.
3. Кабельчи пайвандчилар — шаҳарлараро телефон станцияси электромонтерлари.
4. ЭҲМ операторлари.

Ўқувчилар билим юртини тугаллаганликларидан сўнг касб ва ўрта маълумот ҳақида гувоҳнома оладилар.

Билим юртига 15-16 ёшдаги ўғил ва қизлар қабул қилинади.

Ўқув жараёнида ўқувчилар давлатнинг тўлиқсиз қарамоғида бўладилар ва узлуксиз иш стажи ҳисобланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ҳар ойда стипендия берилади. Вилоятлардан келган 11-синфни битирган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Машғулотлар 1995 йил 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртида тўловли курслар ҳам мавжуд.

Радиотелемеханика ихтисослиги бўйича ўқиш муддати 4 ой.

ЭҲМ оператори ихтисослиги бўйича ўқиш муддати 2 ой.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади:

1. Бошлиқ номига ариза.
2. Маълумоти ҳақида гувоҳнома.
3. Туғилганлик ҳақида гувоҳнома.
4. Турар жойидан маълумотнома.
5. Ота-онасининг иш жойидан маълумотнома.
6. 3х4 ҳажмидаги 6 дона фотосурат.
7. Соғлиги ҳақида маълумотнома.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси 7-уй. Телефонлар: 33-07-85, 33-07-77, 33-56-13. Метронинг «Амир Темур» бекати.

Футболимиз юлдузлари

Улкамиз яшил майдончаларида тўп сураётган футболчиларни юлдузларга қиёс қилиш мумкин. Кимдир ярқ этиб кўзга ташланади, кимдир аста-секин равшан тортиб, узоқ порлаб туради. Кимдир йилт этиб, ёғду сочади-ю, зумда кўздан йўқолади. Нега шундай бўлганини билолмай, мухлислар ҳайрон юришади.

Умуман таъкидлаш жоизки, биз футболимиз уфқида мавжуд катта-кичик юлдузлар тўғрисида ҳали етарли тушунчаларга эга эмасмиз. Айниқса, футболчиларнинг инсоний қиёфаси, орзу-умидлари, маънавий-ахлоқий дунёси, ички олами биз учун кўп жиҳатдан қоронғилигича қолмоқда.

Бу футболга бўлган меҳримиз тағинда ошишига маълум даражада тўсқинлик қилаяпти. Чунки ўзингиз яхши билмаган нарсага майлингиз унча тортмайди.

Тўғри, маҳорат бобида ҳали чарм тўп усталаримиз барчани қойил қолдиришяпти дея олмаймиз. Лекин шуниси аниқки, улар билан яқинроқ танишсак, сўзсиз кўп нарсани билиб оламиз. Марказий ҳарбий спорт клуби ўйинчиси Шуҳрат РАҲМОНҚУЛОВ билан суҳбат шундай таассурот уйғотди. Биз бундай мулоқотларни мунтазам йўлга қўйишга аҳд қилдик.

Навбатдаги суҳбатдошларни танлашда ишқибозларнинг ўзлари фаоллик кўрсатадилар, деган умиддамиз. Қайси футболчига қандай саволларингиз бўлса, «Қишлоқ ҳақиқати» таҳририятига йўллашингиз мумкин. Газетхонларимиз эътиборига тушган чарм тўп усталари билан мулоқотлар уюштиришга ҳаракат қиламиз. Фақат битта шарт бор: сиз савол йўллаётган футболчи мамлакатимиз биринчиликларида иштирок этаётган бўлсин.

***

Шуҳрат Раҳмонқулов Боғдод районидаги Охунбобоев номли колхознинг Тувадоқ қишлоғида туғилган. Боғдодда болалар-ўсмирлар спорт мактабида ўқиган, сўнгра Г. С. Титов номли жумҳурият спорт интернатида таълим олган. Наманганнинг «Навбаҳор», Боғдоднинг «Боғдодчи», Қўқоннинг «Темирйўлчи» командаларида тўп сурган. 1994 йилнинг июнидан эътиборан МҲСК клуби сафида майдонга чиқмоқда. Ўтган йилги мавсумда саккизта тўп киритган. Суҳбатимизни ана шу тўплардан бошладик.

— Ўша тўпларнинг энг муҳими қайси бири?

— Биринчиликнинг дастлабки ўйинида Қўқонда «Чирчиқ» дарвозасига йўналтирилгани. Илк учрашув бўлгани учун биз ҳаяжонланаётган эдик. Чемпионатни ғалаба билан бошлаш эса ғоятда муҳим эди. Ушбу тўп туфайли биз муддаога эришдик, шу сабаб мен учун у қадрли.

— Энг чиройлиси?

— Фарғонада «Нефтчи» билан баҳсда урилган тўп. Рақиб дарвозаси яқинида турган эдим. Февзи Давлатовга ишора қилдим. У дарҳол тўпни қанотдан менга узатди. Тўхтатмасдан умбалоқ ошганимча зарба бердим. Тўппа-тўғри дарвозага бориб тушди. 0:1 ҳисобида ютқизаётган эдик, мувозанат тикланди.

— Якуний натижа қандай бўлди?

— 3:3 ҳисоби қайд этилди.

— «Нефтчи»нинг пешқадамлиги боиси нимада деб биласиз?

— Яхши ўйинчилар жамланганлиги ва шароит яратилганлигида.

— Сизларда шароит қандай?

— «Нефтчи»никидан қолишмайди, лекин биз ҳали команда сифатида тўла шаклланиб улгурганимиз йўқ.

— Майдонда қандай ҳаракат қилишни ёқтирасиз?

— Мен ошириб берган тўпни аниқ йўллай олишса, худди ўзим, тўп ургандек завқланиб кетаман.

— Ўтган мавсумдаги ўйинингиздан қаноатланасизми?

— Биринчи даврада имконият доирасида тўп сурдим деб ўйлайман, иккинчи даврада эса жароҳат панд берди. Тўпиғимга тепиб, қаттиқ шикастлашди. Анчагача қийналдим. Бу, сўзсиз, ҳаракатларимга таъсир этди...

— Футболчи майдонда ўзини аяши керакми-йўқми?

— Ўзини аяган футболчи жўн-

ли бир натижага эриша олмайди.

— Ўйинга мухлисларнинг таъсири борми?

— Учрашув пайти бутун фикру хаёлим ўйинга қаратилган бўлади. Баъзи томошабинлар нима деб бақиришига эътибор қилмайман. Ишқибозлар кўп келиши, албатта, командани руҳлантиради. Масъулият янада ортади. Уларнинг ҳафсаласини пир қилгингиз келмайди. Жон-жаҳдингиз билан ҳаракат қиласиз. Қўқонда ҳатто машқларимизни кузатгани 100—200 ишқибоз тўпланарди. Бу бўшашишга йўл қўймайди.

— Футболдан ҳафсалангиз қайтган пайтлари бўлганми?

— Кўчада тўп суриб юрган пайтларимиз тасаввуримиз юзаки экан. Бу нарса, айниқса, Титов номли спорт интернатида таълим ола бошлаганимда яққол сезилди. Тинимсиз машқлар чарчатиб қўйди. Бағдодга қайтиб кетмоқчи бўлдим. Раҳматли Яков Аранович йўл-йўриқ кўрсатдилар, тасалли бердилар.

— Яна кимлардан сабоқ олдингиз?

— Боғдодда Номозов Ҳаким ака, спорт интернатида В. Т. Ядченко, В. Р. Жалилов, сўнгра Баҳром ака Ҳакимов, Алижон Толибжоновлар кўп нарса ўргатишган, улардан бир умрга миннатдорман.

— Қайси футболчилар билан тўп суришни хоҳлар эдингиз?

— Мухтор Қурбонов. Муҳиддин Абдувалиев, Баҳром Азимов, Нуъмон Ҳасановлар билан.

— Ўзингиз учун намуна бўла оладиган футболчи ким?

— Ван Бастен.

— Энди мавзуни сал ўзгартирсак.— Бўш қолган пайтлари нима билан машғул бўлишни ёқтирасиз?

— Китоблар ўқиш, мусиқа тинглашни.

— Ўқиган сўнгги китобингиз?

— Тоҳир Маликнинг «Шайтанат» асари.

— Ҳаётда нимани ўзингизга таянч деб биласиз?

— Ота-онам, жигарларимни.

— Улар ҳақида батафсилроқ гапирсангиз.

— Дадам, Жўрақўзи ака, ашаддий футбол ишқибози бўлиши билан бир қаторда санъатни жуда севади. Ўзлари кўплаб мусиқа асбобларини чалишни билади. Фарзандларига ҳам бу нарсани сингдиришга ҳаракат қилганлар. Опам мусиқа мактабини битқазганлар, катта акам Мурођжон ҳатто «Камолот» кўрик танловида қатнашган.

— Уйланганмисиз?

— Ўтган йил октябрь ойида тўйимиз бўлган. Рафиқам Озодахон шеър машқ қилиб туради.

— Муомалада нимани қадрлайсиз?

— Самимиятни, токи сиз билан гапиришганда ҳеч ким кўзини олиб қочмасин.

— «Қишлоқ ҳақиқати» газетхонларига тилакларингиз?

— Соғ бўлишсин. Бизнинг ўйинларни кўришга келиб туришсин. Йўқлаганингиз учун ҳам ташаккур!

Суҳбатдош: Ш. АЛЛАМОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ҲАР БИР ИНСОН БИР ОЛАМ

Қилмиш қидирмиш

ВИЖДОНИНИ СОТГАНЛАР

«Артур» хусусий кичик корхонаси директори Муродбой Собуров мўмай пул топиш учун қинғир ишга қўл урди. У Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши номидан қалбаки ҳужжатлар расмийлаштириб, 660 тонна гуручни мамлакатдан четга олиб чиқиб сотмоқчи бўлади. Нопок йўлда унга акаси Нукус аэропорти 1-божхона пости бошлиғи Кувватбой Собуров ва «Қорақалпоқсавдобанк» электрон қурилмалари идораси ходими Ислом Исмоилов ёрдам бермоқчи бўлди. Аммо бузоқнинг югургани сомонхонагача бўлиб чиқди. Энди уларнинг қилмишига суд баҳо беради.

СИГИР ЎҒРИСИ

Навоий вилоятининг Навбаҳор туманидаги «Наврўз» ва «Амир Темур» жамоа хўжалигида истиқомат қилувчи икки кишининг сигири бир кунда йўқ бўлди. Туман милиция ходимларининг тезкор ҳаракатлари натижасида говмушлар топилди. Самарқанд вилоятининг Пахтачи туманидаги бир кишининг ҳовлисига беркитиб қўйилган экан. Моллар эгасига қайтарилди. Мол ўғриси эса суд олдида жавоб беради.

(ЎзА).

«НИКОНУР» АГРОФИРМАСИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ

Хўжаликларда, фермерлар томонидан етиштирилган хом ашёни ўша ернинг ўзида қайта ишлаб, тайёр маҳсулот ҳолида сотиш иқтисодий жиҳатдан катта наф беради. Шунинг учун Тошкентдаги «Никонур» агрофирмаси қуйидаги ускуна ва механизмларни сотиб олишни таклиф этади:

— қуввати 250 килограмм бўлган мева-сабзавот қуритиш шкафлари (агар улардан тўрттаси ёнма-ён қўйилса бир тонна маҳсулот тайёрланадиган кичик цех вужудга келади);

— соатига 50, 120-200 килограммгача ғаллани қайта ишлайдиган электр тегирмонлар;

— 400, 800, 1000 дона жўжа очириладиган инкубаторлар;

— болалар учун мўлжалланган «ширин пахта» тайёрланадиган қурилма;

— сув қайнатиш титанлари;

— қишлоқ хўжалик ҳашаротларига қарши курашда қўлланиладиган пуркагичлар;

— соатига 20 килограмм товуқ ва бошқа гўшт маҳсулотларини буғлаб-димлаб пиширишга мўлжалланган, электр энергиясида ишловчи гриль-бар ускуналари.

Бундан ташқари ушбу агрофирма қошида «Нур» маслаҳат ва йўл-йўриқлар берувчи клуб фаолият кўрсатмоқда. Ана шу клубга аъзо бўлган хўжаликлар, фермерлар, тадбиркорлар юқори малакали ҳуқуқшунослардан, иқтисодчилардан солиқларни қандай тўлаш, қарзларни ундириб олиш, зарур ҳужжатларни расмийлаштириш юзасидан маслаҳатлар ва йўл-йўриқлар оладилар. Клуб аъзоларига суд билан битадиган ишларда амалий ёрдам берилади. Мазкур клубга аъзо бўлиш учун бир йилга 2 минг сўм тўлаш зарур. Шунингдек, бу клуб мутахассислари кичик корхона, фермерлик хўжалиги очиш, уни тегишли идоралардан рўйхатдан ўтказиш, тадбиркорлик фаолиятига дахлдор қонунлар ва ҳуқуқий ҳужжатларнинг мажмуасини алоҳида тўплам ҳолида нашр этишга тайёргарлик кўришмоқда. Тадбиркорлар, фермерлар ушбу тўпламга обуна бўлиш учун 500 сўм миқдорида пул тўлашлари зарур бўлади. «Нур» маслаҳат клубининг банкдаги жорий ҳисобига доир маълумотлар: «Ўзсаноатқурилиш» банкининг амалиёт бошқармаси, Тошкент шаҳри, жорий ҳисоби: 000467955, МФО 172647310, «Никонур» агрофирмаси («Нур» маслаҳат клуби).

Юқоридаги ускуна ва қурилмаларни сотиб олиш ҳамда «Нур» клубига аъзо бўлиш юзасидан қуйидаги манзилгоҳга мурожаат этинг: 700185, Тошкент, Наққошлик кўчаси, 2-уй (Чилонзор метроси яқинида). Телефонлар: 79-18-30; 79-24-15; 79-24-40. (Соат 18 дан кейин 90-02-42).

ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ ВА ФЕРМЕРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Коинот» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси хўжаликлар ва фермерлар учун мўлжалланган чидамли ҳамда пишиқ-пухта универсал тегирмон комбайн, шоли оқлагич, дон саралагичларни сотиб олишни таклиф этади. Универсаль тегирмон-комбайн (УТК)нинг ун тортишга, омихта ем тайёрлашга ва бошқа эҳтиёжларга мўлжалланган турли хиллари мавжуд бўлиб, хўжаликлар ҳамда фермерлар уларнинг заруриға буюртма беришлари мумкин.

Манзилгоҳ: Тошкент, Содиқ Азимов кўчаси, 72а-уй.

Телефон: (3712) 33-99-50 (ички телефон 305).

***

Тошкент шаҳар Сергели туманидаги масъулияти чекланган «Монолит ЛТД» жамияти тугатилади. Барча даъволар эълон чиққан кунидан бир ой давомида қабул қилинади.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Расулмат ХУСАНОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эрқул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

МУАССИСЛАР: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» КОНЦЕРНИ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Маъсул котиб — 33-09-93. Маъсул котиб ўринбосари — 32-56-25. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51,33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими — 32-56-31. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими — 32-56-22. Мелиорация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатиш бўлими — 32-58-79.

Рўйхатидан ўтиш тартиб рақами 2. Буюртма Г—0053, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет услида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 20.00

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланади. 1 2 3 3 4 6.